

Hur alltihopa började...

SÖRMLANDSLEDENS TIDIGA HISTORIA OCH BAKGRUND

Berättad av Birger Nordin

Idén till en vandringsled mellan Solbacka och Kolmården fick Kurt Kjellgren redan 1956.

Kurt lade fram sin idé för dåvarande centrala Skid- och Friluftsförbundet i Stockholm.

Den var inte intresserad - eller egentligen rädd för ekonomiska åtaganden beroende på redan ekonomiska problem med Främjandets stugor i Norrland.

Tio år senare, en lördag i maj, var Erik Söderström (under 20 år ordförande i Friluftsförbundet i Södertälje) ute på en liten vandring med Kurt Kjellgren, som var medlem i Gnesta lokalavdelning. Kurt berättade då om sin idé att anlägga en vandringsled, som han tänkte sig 12-15 mil mellan Solbacka läroverk och Kolmården.

På måndagen träffade jag (Birger Nordin) Erik på Storgatan i Södertälje. Erik berättade då om sitt möte med

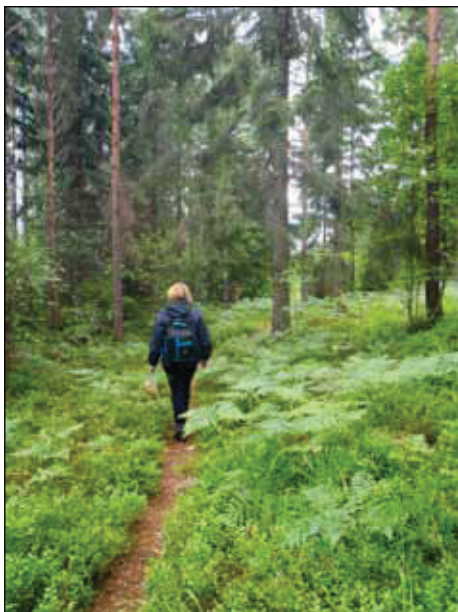
Kurt. Erik och jag beslutade på stående fot att idén var strålande. Redan mittenhelgen i maj 1966 gjorde vi den första rekognoseringen för en låglandsvandringsled med övernattningsstugor i det fria.

Vandringen gick från Yngsviken till Laxne - gamla tassemarker för oss, så vi visste var vi skulle gå. Den sträckningen har leden än i dag 46 år senare. Några vandringsleder, förutom Kungleden i Lappland, fanns inte på den tiden - vi var pionjärer.

Sommaren 1966 gjorde Erik, Britta Nordin (min hustru) och våra barn Claes och Jonas vandringar varje veckoslut till långt in på hösten. Ibland gick vi ända upp till fyra mil genom obanad terräng. Vid ett sådant tillfälle fick jag bära den yngste, som var fem år gammal, de fyra sista kilometrarna. Jag skulle vilja se det barn, som i dag går 3,6 mil genom skog utan att gnälla.

I oktober 1966 gjorde jag en karta av grönsaksbladen (som vi kallade 50.000-delarna) över hela Södermanland och limmade upp dem på lakansväv.

Med tallkottar lade jag sedan ut en sträckning, som jag trodde skulle kunna bli intressant. Ute i naturen snitslade vi med orange band. Kommande fyra och ett halvt år jobbade Erik och jag efter skissen. Centrala Främjandet var inte

heller nu under 1960-talet intresserade av leden. Så vi jobbade på att Distriktsförbundet i Södermanland skulle vara vår samarbetspartner. Så blev det! Dåvarande ordföranden i distriktet, Lars Pettersson, var redan från början entusiastisk. Erik och jag rapporterade flera gånger varje år på deras styrelsemöten.

Ingen av oss hade någon erfarenhet av ett så stort projekt som det kom att bli. En stor fråga var hur man skulle komma överens med alla markägare – en muntlig överenskommelse eller ett skriftligt avtal om att få gå över deras marker? Vi kom fram till att det krävdes ett skriftligt avtal för att göra intrång med en markerad led. Allemansrätten är ingen skriven lag, bara en hävdvunnen sådan, och vi ville på inga villkor stöta oss med hundratals markägare.

Så här i efterhand har det ju gått fantastiskt bra. Idag, 46 år senare, lär det

finnas över 400 markägaravtal på cirka hundra mil led. Att det fungerar så bra beror säkert på att leden sköts på frivillig bas av entusiaster.

Många andra Friluftsförare i Södertälje, och även från Stockholmsdistriktet, var med ute i skogarna mellan Södertälje och Katrineholm som stigfinnare och hjälpte till att snitsla.

9 maj 1970 hade Omar Magnergård en stort upplagd artikel i Svenska Dagbladet om vad vi jobbade med. Den artikeln uppmärksammades av några personer i Oxelösund. Gunnar Lövgren ringde Erik Söderström och anmälde sitt intresse för att hjälpa till.

Kurt Kjellgren och jag åkte därför ner till Oxelösund en kväll i slutet av maj 1970. Vi visade diabilder och berättade vad vi jobbade med. Senare hade vi en större samling i Stadshuset i Nyköping med dåvarande landshövdingen i spetsen, folk från Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen och en stor skara intresserade friluftsmänniskor.

Efter den samlingen blev det fart på arbetet. Skogsvårdsstyrelsen ställde upp med både personal och material.

Vi bildade en ansvarsgrupp inom Friluftsförandet bestående av Erik Söderström, Gunnar Lövgren, Eva Johansson och Birger Nordin. Alla nappade på namnförslaget ”Sörmlandsleden”. I och med det var Sveriges första låglandsled ett faktum.

Den första helt klara milen genom Ånhammars marker, med stort stöd av ägaren von Stockenström, stod således klar vid invigningen den 3 juni 1973.